

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НААН
ІНСТИТУТ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ
НААН
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY (ТУРЕЧЧИНА)
CZECH UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES PRAGUE (ЧЕХІЯ)**

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ
КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН»**

20 БЕРЕЗНЯ 2025 РОКУ

**БІЛА ЦЕРКВА
2025**

Ресурсозберігаючі технології вирощування культурних рослин: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. (Біла Церква, 20 березня 2025 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2025. – 77 с.

Редакційна колегія:

Шуст О.А., ректор БНАУ, д-р екон. наук, професор, голова оргкомітету.

Недашківський В.М., перший проректор, проректор з організаційної роботи, д-р с.-г. наук, професор.

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ, д-р екон. наук, професор.

Димань Т.М., проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ, д-р с.-г. наук, професор.

Хахула В.С., декан агробіотехнологічного факультету БНАУ, канд. с.-г. наук, доцент.

Карпук Л.М., завідувачка кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, д-р с.-г. наук, професор.

Єзерковська Л.В., доцент кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, канд. с.-г. наук, доцент.

Кулик Р.М., старший викладач кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, канд. с.-г. наук.

Відповідальні за випуск: **Кулик Р.М.**, канд. с.-г. наук, **Карпук Л.М.**, д-р. с.-г. наук.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками I Міжнародної науково-практичної конференції «Ресурсозберігаючі технології вирощування культурних рослин» (20 березня 2025 року Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

праць Уманського національного університету садівництва. 2017. Випуск № 90. Частина 1. С. 7 – 14.

3. Польовий В.М., Ященко Л.А., Ювчик Н.О. Винос елементів живлення пшеницею озимою залежно від удобрення і вапнування в умовах Західного Полісся. Вісник аграрної науки. 2021. Том 99. № 4 . С. 5 – 12. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202104-01>

УДК 632: 633.16: 581.5

Карпук Л.М., доктор с.-г. наук, професор

Єзерковська Л.В., кандидат с.-г. наук, доцент

Караульна В.М., кандидат с.-г. наук, доцент

Філіпова Л.М., кандидат с.-г. наук, доцент

Павліченко А.А., кандидат с.-г. наук, доцент

Єзерковський А.В., канд. с.-г. наук, асистент

Тітаренко О.С., доктор філософії з агрономії, доцент

Заїка Н.В., доктор філософії з агрономії, асистент

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Обсяги виробництва та реалізації органічної продукції щороку зростають в Україні, динаміка зростання інтересу до продукції органічної сої обумовлено її широким використанням у різних галузях. В результаті проведених досліджень, отримали підвищення врожайності культури 8,0 – 18 %, за застосування допоміжних продуктів: Мікосан В, Мікохелп, порівняно з контрольними ділянками.

Ключові слова: органічне виробництво, соя, біопрепарати

Karpuk L.M., Doctor of Agricultural Sciences, Professor

Ezerkovska L.V., Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor

Karaulna V.M., Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor

Filipova L.M., Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor

Pavlichenko A.A., Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor

Ezerkovsky A.V., Candidate of Agricultural Sciences, Assistant

Titarenko O.S., Doctor of Philosophy in Agronomy, Associate Professor

Zaika N.V., Doctor of Philosophy in Agronomy, Assistant

FEATURES OF GROWING SOYBEANS IN ORGANIC PRODUCTION

The volume of production and sales of organic products is growing every year in Ukraine, the dynamics of interest in organic soybean products is due to its wide use in various industries. As a result of the conducted research, an increase in crop yield of 8,0 – 18,0% was obtained, using auxiliary products: Mikosan B, Mikoshelp, compared with control plots.

Keywords: organic production, soybean, biological products

За результатами 2023 року обсяг земель, зайнятих під органічне виробництво, продовжує зростати. Загальна площа органічних земель вже сягає 99 млн га та займає 2,1% всіх сільськогосподарських земель у світі.

За результатами 2023 року кількість органічних земель в Європі зросла на 4,1% та досягла 19,5 млн га. Частка органічних земель в Європі складає 3,9%, в той час як в ЄС майже 11%.

Органічний ринок збільшився на 3% та становить 54,7 млрд євро в Європі та 46,5 млрд євро в Європейському Союзі, але його зростання дуже неоднорідне. З одного боку, спостерігається падіння продажів у Франції та деяких північних країнах Європи, з іншого – значне зростання в таких країнах як Естонія (13,0%) та Нідерландах (12,5%).

Зростання органічного ринку зафіксоване в Німеччині. У 2022 році, після початку повномасштабної війни в Україні, німецький ринок сильно постраждав, відреагувавши значною інфляцією. У 2023 році органічний ринок зріс на 5%, а за результатами 2024 – на 5,7%, нині він оцінюється приблизно в 17 млрд євро. Німецька федерація органічної харчової промисловості (Bund Ökologische Lebensmittelwirtschaft e.V. (BÖLW)) вже охрестила це рекордним зростанням ринку [1].

Динаміка зростання інтересу до продукції органічної сої обумовлено її широким використанням у різних галузях: від продуктів харчування та напоїв до кормів для домашніх тварин і товарів для особистої гігієни. Крім того, спостерігається тенденція до заміни м'ясних продуктів соєвими аналогами, такими як олія та інші вироби з соєвих бобів. Очікується, що в найближчі роки попит на органічну сою продовжить зростати, особливо в Північній Америці та Європі, де спосіб життя населення зазнає змін [2].

Відповідно до досліджень вітчизняних науковців, відмічено, сорт сої «Хорол» продемонстрував найкращу врожайність (3,39 т/га) за обробки насіння інокулянтом, що на 16,1% перевищує показник контролю. Сорт «Київська 98» також показав позитивні результати, але дещо нижчі (2,90 т/га), з приростом врожаю на 12,4% порівняно з контролем, слід відмітити що передпосівна обробка насіння ефективними бактеріальними штамами [3].

Метою наших досліджень, було удосконалити елементи технології вирощування сої за органічного виробництва.

Дослідження було проведено у 2021 – 2024 на чорноземі типовому середньосуглинковому дослідного поля Білоцерківського НАУ. Сою вирощували у зерно-просапній органічній сівоzmіні, попередник гірчиця біла. Сорт – Сіверка. Допоміжні продукти: Мікосан В, Мікохелп. Усі досліджувані допоміжні продукти занесені до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні, а також до Переліку допоміжних продуктів та методів дозволених для використання в органічному виробництві з врахуванням вимог органічних стандартів Європейського Союзу.

Оцінюючи ефективність застосування допоміжних продуктів (Мікосан В, Мікохелп) для обробки насіння та рослин 3 рази за вегетацію, слід відмітити, що

показники врожайності підвищувались, лише за обробки насіння на 9,0 – 12,0 %, порівняно з контрольними ділянками А за застосування у період вегетації (без обробки насіння) фіксували підвищення на рівні 8,0 – 10,0 %, порівняно з контролем (без застосування ДП). Порівнюючи з досліджуваними факторами з варіантом де застосовували досліджувані препарати в повному комплексі (обробка насіння та обробка в період вегетації) отримали максимальні показники формування врожайності сої (2,56т/га), що на 15 – 18 % більше порівняно з контролем.

Список літератури

- 1.Світовий органічний ринок 2025: динаміка та тренди.
<https://organicinfo.ua/news/organic-world-market-2025>
2. Nandi P. Organic soybean market research report by application (crush, food use, feed use) and by region (North America, Europe, Asia-Pacific, and rest of the world) – market forecast till 2030. 2017. 89 p. URL: <https://www.marketresearchfuture.com/reports/organic-soybean-market-4208> (дата звернення: 18.09.2023).
3. Чайка Т.О. Вплив інокуляції насіння на врожайність сої за органічної технології вирощування. Таврійський науковий вісник № 133. С. 180 – 187.

УДК:631.5:633.174

Могилевська В.В., аспірантка
Державний біотехнологічний університет
mogilevskaya18@gmail.com

ПОЛЬОВА СХОЖІСТЬ НАСІННЯ ТА ВИЖИВАНІСТЬ РОСЛИН СОРГО ЗЕРНОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД РІЗНИХ ФОРМ І ДОЗ ДОБРІВ

Висвітлено результати трирічних досліджень щодо впливу різних форм і доз добрив на польову схожість насіння та виживаність рослин сорго зернового. Установлено, що добрива Dura SOP та Renovation Fuerza не сприяли вищій збереженості рослин порівняно з варіантом зональний контроль за внесення добрива Нітроамофоски в дозі 100 кг/га. Однак застосування Dura SOP та Renovation Fuerza в дозах 80 і 100 кг/га сприяло вищій польовій схожості.

Ключові слова: сорго зернове, гібриди, форми і дози добрив, польова схожість насіння, виживаність рослин.

Mogilevskaya V.V., PhD student
State Biotechnological University
mogilevskaya18@gmail.com

FIELD SEED VERITABILITY AND SURVIVAL OF SORGHUM ZENOVY PLANTS DEPENDING ON DIFFERENT FORMS AND DOSES OF FERTILIZERS